

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tóth T. Tibor Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Spielmann Éva Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe) által képviselt I. rendű alperes neve (I. rendű alperes címe) I. rendű és II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen szállítmányozási díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2008. július 8. napján kelt 6.G.40.119/2007/10. számú ítélete ellen az alperesek részéről benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 24.274,- (Huszonnégyezer-kettőszázhetvennégy) Ft másodfokú költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2004. november 26-án az I. rendű alperes fuvarmegbízást adott a felperesnek déligyümölcs Olaszországból Magyarországra történő szállítására azzal, hogy kérte az áru biztonságos rögzítését. 2004. december 2-án a címzett az árut átvette, a CMR 13. rovatába azonban feltüntették, hogy "a kamion időben érkezett, a rakományból 8 raklap felborult, összetört és hét személynek kellett a rakományt lelapátolnia". Ugyanezen

a napon az I. rendű alperes kárigény bejelentéssel élt a felperesnél, hivatkozva a CMR 13. rovatában rögzítettekre, kárát 970.949,-Ft-ban jelölte meg.

2004. december 6-án a felperes kérte az I. rendű alperestől, hogy a kárrendezés érdekében a kárral kapcsolatos okmányokat küldje meg.

2005. január 10-én a H Biztosító közölte a fuvarozóval a fenti káreseménnyel összefüggésben, hogy a fuvarlevélből és a bejelentésből nem tűnt ki, hogy az út során rendkívüli esemény történt volna, amely indokolhatta a raklapon lévő rakomány megdőlését, ezért valószínűsíthető, hogy a káreset a csomagolás hibája miatt következett be. December 3-án a biztosító felvette a kár mértékének és okának megállapítása céljából a kapcsolatot az I. rendű alperessel, de az az árut nem tudta bemutatni. Ennek alapján a fuvarozó felelősségét és a kár nagyságát nem látta bizonyítottnak, ezért a kárigényt elutasította.

2005. január 22-én a fuvarozó a gépjárművezetője nyilatkozatáról jegyzőkönyvet vett fel. A káreseménnyel összefüggésben rögzítette, hogy Olaszországban a rakományt raklapra helyezték el, kis rekeszekben volt a mandarin. A mandarin súlya alatt három raklap összetört, illetve megdőlt, de az áru a kis rekeszekben benne maradt. Valamennyi raklapról az árut raktárba szállították be és árukár nem keletkezett. Ezt látva a gépkocsivezető a fuvarozó ügyvezetőjét sem értesítette. Az átvevő által készített fotók ugyanazon raklapot három állásból mutatták be, mindezekre tekintettel a fuvarlevélen nem nyilatkozott úgy, hogy kár keletkezett volna.

2005. március 21-én a fuvarozó közölte az I. rendű alperessel, hogy az általa készített fotók egyikén sem lehet látni a több mint 8,2 mázsa mandarin tönkrement mennyiségét, illetve azt, hogy az állított hét munkás mit pakolt le a pótkocsiról. A tönkrement árut az I. rendű alperes nem tudta bemutatni és igazolni, a fotókon nem látható kiborult mandarin az állított nagy mennyiségben, a járművezetővel nem vettek fel jegyzőkönyvet, a keletkezett kárt sem jelezték a fuvarozónak, ezért a kárigényt elutasította.

A felperes az elsőfokú bíróságra 2006. február 8-án benyújtott keresetében 970.940,-Ft és annak 2005. január 26-tól mint középarányos kezdő időponttól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamata és a perköltség megfizetésére kérte kötelezni az I. rendű alperest. A II. rendű alperest a mögöttes felelősségére tekintettel kérte marasztalni arra az esetre, ha az I. rendű alperes vagyona a követelés kiegyenlítésére a végrehajtási eljárás során nem nyújtana fedezetet.

Arra hivatkozott, hogy az I. rendű alperes megbízása alapján 2004 decemberében és 2005 januárjában öt alkalommal végzett szállítmányozási feladatokat 1.382.338,-Ft, szállítmányozási díj ellenében. Az I. rendű alperesnek a 2004. november 26-i fuvarmegbízás alapján teljesített szerződéssel összefüggésben kifogása volt, mert álláspontja szerint a 8 raklapnyi mandarin felborulva érkezett, amelyből 970.949,-Ft kára keletkezett. A fuvarozó biztosítója a kárigényt elutasította, mert a sérült árut a kár másnapján az I. rendű alperes nem tudta bemutatni. Az összecszerűség körében előadta, hogy 2005. szeptember 16-án az I. rendű alperes 411.389,-Ft-ot átutalt. Előadta, hogy az I. rendű alperes a kár bekövetkeztét és mértékét többszöri felszólítás ellenére sem igazolta, ezért jogosulatlanul számította be azokat

a felperes követelésébe. Utalt rá, hogy mint szállítmányozó a fuvarozás során bekövetkezett károkért egyébként sem felel, ezért a beszámítás megalapozatlan.

Az I. és a II. rendű alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, és beszámítási kifogást terjesztettek elő 970.949,-Ft összegben arra hivatkozva, hogy a fuvarozó nem megfelelően szállította az árut, ezért a fenti összegű kár keletkezett, amit fotókkal és egyéb dokumentumokkal tudnak igazolni. Kifejtették, hogy az árukár nyilvánvalóan a gyors indulással és fékezéssel függ össze. Hivatkozott továbbá arra, hogy lerakodáskor a felperessel a kapcsolatot nem tudta felvenni és az áru szemléjére csak két nap múlva jelentkezett.

A felperes az alperesek beszámítási kifogásának az elutasítását kérte, az általuk állított kárt, annak bekövetkezését nem tudták bizonyítani. Előadta, hogy az I. rendű alperes által csatolt fényképeken nem szerepel dátum, ezért nem állapítható meg, hogy az mikor készült és a perbeli káreseményre vonatkozik-e, illetve valamennyi felvétel egy káresemény kapcsán készült-e. A megrepedt, törött rekeszekben látszó áruról készült közeli felvételeken sem látható sérült áru. A földön fekvő áruról készült felvételek alkalmatlanok a kárigény alátámasztására, mert azokból már nem állapítható meg, hogy a kár mikor következett be, a szállítás vagy a nem megfelelő kirakodás során. A fényképfelvételek az összecszerűség bizonyítására is alkalmatlanok, mert nem számszerűsíthető, hogy mekkora mennyiségű áru lenne sérültnek tekinthető.

Utalt arra, hogy a tárgyaláson az I. rendű alperes maga is megerősítette, hogy a lerakást követő napon a sérült árut a fuvarozó felelősségbiztosítójának már nem tudta bemutatni, ezért a kárigényét a fuvarozó biztosítójával szemben sem tudta igazolni.

A Fővárosi Bíróság a 2008. július 8. napján kelt 6.G.40.119/2007/10. számú ítéletében kötelezte az I. rendű és amennyiben az I. rendű alperes vagyona a követelést nem fedezi, a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 970.949,-Ft tőkét, annak 2005. január 26-tól a kifizetésig napjáiig járó minden naptári félév teljes idején az érintett félév előtti utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékét és 82.574,-Ft perköltséget.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a peres felek között nem volt vitás, hogy a perbeli megbízás kivételével a felperes az I. rendű alperes megbízásait szerződésszerűen teljesítette és azok összecszerűségét sem vitatta az I. rendű alperes. Ugyanakkor a perbeli áruszállítással kapcsolatban a sérült árukból származó kára vonatkozásában beszámítási kifogást terjesztett elő. Ezzel kapcsolatban a Pp. 164. §-a (1) bekezdése alapján az I. rendű alperest terhelte annak a bizonyítása, hogy a perbeli szállítmányozás teljesítése kapcsán az általa állított összegű kár keletkezett, és azt jogosult a felperesnek járó szállítmányozási díjakba beszámítani.

A perben rendelkezésre álló adatokból az állapítható meg, hogy az I. rendű alperes - saját előadása szerint is - az általa állított árukár az áru fuvarozása során keletkezett, mivel a felrakodott áru hozzá már sérülten érkezett meg. Mivel a szállítmányozó a Ptk. 520. § (2) bekezdése alapján a fuvarozás körében

bekövetkezett kárért az ellenkező bizonyítottságának hiányában a fuvarozó nem felel, ezért a beszámítási kifogást elutasította.

Utalt arra, hogy a kárigény alátámasztására vonatkozó bizonyítékait az I. rendű alperes nem csatolta, így hitelt érdemlően nem volt megállapítható, hogy a fuvarozás tartalma alatt keletkezett-e kár, annak mi volt a kiváltó oka és az milyen értékű árut károsított és ezzel mekkora kárt okozott. Az I. rendű alperes által csatolt fényképeken a perbeli szállítmánnyal érintett jármű egyértelműen nem azonosítható, a fotókról nem tűnik ki az I. rendű alperes által állított igen nagy mennyiségű áru sérülése. Ezzel ellentétben a déligyümölcsöt tartó dobozok a fényképeken épnek látszanak, mindössze az azokat tartó raklap megtörése és a rakatok egyes részeinek megdőlése látható. Ebben a körben utalt arra is, hogy az ugyanazon a helyen történő felrakódás alkalmával az egyéb CMR-ek tanúbizonysága szerint más fuvarozók már a felrakódáskor kifogásolták a rakatok megdőlését és a raklapok törött állapotát is.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben kérték annak megváltoztatásával a beszámítási kifogásnak való helytadással a felperes keresetének az elutasítását.

Arra hivatkoztak, hogy a jogvitával érintett szolgáltatásokhoz tartozó fuvarlevélből nem tűnik ki, hogy az áru felrakásánál bármilyen hiba vagy hiányosság felmerült volna. Kiderül azonban az, hogy az I. rendű alperes nem vette át kifogás nélkül a perbeli árut, mivel a fuvarozást végző sofőr által is aláírt fuvarlevél a kár bekövetkeztének tényét rögzítette. A káresemény pontos rögzítése érdekében az I. rendű alperes képviselője mind a fuvarozó, mind a felperes felé haladéktalanul megkísérelte jelezni a kár bekövetkeztét. A kiömlött árut a helyszínen lévő piac szabályai miatt rövid idő belül el kellett távolítani, ezért nem kerülhetett sor a kár felismerésekor fennálló állapot hosszabb időn át történő fenntartására.

Az elsőfokú eljárás során rendelkezésre álló tények és bizonyítékok a beszámítási kifogással érvényesíteni kívánt kár bekövetkezésének tényét kétséget kizáróan igazolják, a kár összege pedig a fuvarozott áru értékéből és az áru végleges megrongálódásának tényéből megállapítható.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását és az alperesek másodfokú perköltség viselésére történő kötelezését kérte.

Hangsúlyozta, hogy a káreseménnyel érintett fuvar körében a felperes mint szállítmányozó felelőssége nem állapítható meg, mivel a fuvarfeladatot nem maga teljesítette. Az áru továbbítása végett fuvarszerződést kötött a H Kft.-vel, aki a fuvarlevél szerint a fuvarfeladatot ténylegesen ellátta, illetve az áru nem gyűjtőforgalomban került továbbításra, ezért a fuvarozás során bekövetkezett kárért a Ptk. 520. § (2) bekezdése értelmében nem felel.

A Ptk. 517. §-a szerinti igényérvényesítés körében sem terheli mulasztás, mivel az F/23. szám alatti melléklet által is igazoltan a fuvarozóval szemben a kárigény érvényesítése érdekében megpróbált eljárni. A kárigényt a fuvarozó felé bejelentette, az I. rendű alperest pedig felhívta, hogy a kárigényét igazolja, ennek azonban nem tudott eleget tenni.

A fuvarozó biztosítója az áru kiszolgáltatását követő napon kiment a helyszínre, de az I. rendű alperes az árut akkor már nem tudta bemutatni, a sérült áruval nem tudott elszámolni, a megsemmisítésről jegyzőkönyvet nem tudott produkálni, kárigényét nem tudta semmilyen dokumentummal alátámasztani, holott erre a fuvarozó és a felperes is felhívta.

A fentiek alapján ezért megállapítható, hogy a kárrendezés érdekében a fuvarozó és annak biztosítója, valamint a felperes is a tőle elvárható módon megpróbált eljárni, a szükséges intézkedéseket valamennyien megtették, az I. rendű alperes azonban a kárát nem tudta igazolni, ezért a biztosító a káreseményre kifizetést nem tudott teljesíteni.

Az I. rendű alperes által csatolt fényképfelvételekkel összefüggésben előadta, hogy azok a kárigény igazolására önmagukban nem alkalmasak.

Az alperesek fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és érdemben megalapozottan marasztalta az alpereseket, elutasítva egyúttal a beszámítási kifogásukat.

A felperes és az I. rendű alperes között nem vitásan szállítmányozási szerződés jött létre. A felperes ezen jogviszonyból eredően támasztott igényt az alperesekkel szemben. Az I. rendű alperes az egyik szállítmánnyal kapcsolatban általa állított kárt kívánta beszámítani a felperesi követelésbe.

A szállítmányozó felelősségét a Ptk. 520. §-a szabályozza. A Ptk. 520. § (1) bekezdése szerint a szállítmányozó szállítmányozási tevékenysége körében a küldeményben bekövetkezett kárért fuvarozó módjára, más károkért az általános szabályok szerint felel. Az I. rendű alperes a kártérítési igényével kapcsolatban maga sem állította azt, hogy a kár a felperes szállítmányozási tevékenysége körében következett be. Az I. rendű alperes a tényleges fuvarozó gépkocsivezetőjének vezetési stílusára hivatkozva terjesztette elő a kártérítési igényét, azaz a fuvarozás körében bekövetkezett kárra hivatkozott.

A Ptk. 520. § (2) bekezdése azonban azt mondja ki, hogy a fuvarozás körében bekövetkezett kárért a szállítmányozó csak akkor felel, éspedig fuvarozó módjára, ha maga fuvarozta a küldeményt, vagy a küldeményt mások küldeményeivel együtt, ugyanazzal a szállítóeszközzel, el nem különítve (gyűjtőforgalomban) továbbította, és a kár ennek során keletkezett. Az I. rendű alperes által sem vitatottan a felperes nem maga fuvarozta az árut, ezért a küldeményben bekövetkezett kárért fuvarozó módjára sem felel. A perbeli áru nem gyűjtőforgalomban került továbbításra. Ebből következik, hogy a felperes mint szállítmányozó a Ptk. 520. § (2) bekezdésének második fordulata alapján sem tartozik felelősséggel az I. rendű alperessel szemben a fuvarozás körében esetlegesen bekövetkezett károkért.

A Ptk. 520. § (2) bekezdésének rendelkezéseiből következően a szállítmányozónak az áru fuvarozása körében bekövetkezett kárért korlátozott felelőssége áll fenn, csak a jogszabályban rögzített, bármelyik feltétel esetén felel. A jogszabályban

rögzített szabályozás nem törvényi vélelmet állít fel, ahogy arra az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában hivatkozott, hanem a szállítmányozó korlátozott felelősségének a feltételeit rögzíti.

A Ptk. 296. § (1) bekezdése szerint a kötelezett a jogosulttal szemben fennálló egynemű és lejárt követelését - ha jogszabály kivételt nem tesz - a jogosulthoz intézett vagy a bírósági eljárás során tett nyilatkozattal tartozásába beszámíthatja. A jogszabályi rendelkezésből következően a beszámítási kifogást előterjesztő felet, azaz jelen esetben az I. rendű alperest terhelte a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a bizonyítási kötelezettség a beszámított, illetőleg beszámítási kifogása folytán beszámítandó követelése jogalapja és összezszerűsége tekintetében.

Mivel az I. rendű alperes a beszámítási kifogása jogalapját a fent kifejtettek szerint nem tudta bizonyítani, ezért annak összezszerűségét az elsőfokú bíróságnak már nem is kellett volna vizsgálnia. E körben csak rámutat a másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, hogy az I. rendű alperes a kára összezszerűségét sem tudta hitelt érdemlően bizonyítani, ahogy azt helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - részben módosított indokolással - helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kell megfizetniük a felperesnek a másodfokú eljárás során felmerült költségét; az ügyvédi munkadíj mértékét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg a másodfokú bíróság azzal, hogy az összeg az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Budapest, 2009. év március hó 26. napján

. Mika Ágnes sk.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna sk.
előadó bíró

. Tibold Ágnes sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Bírósági tisztviselő

